

Handläggare: Christina Wikberger
Telefon: 08-508 281 40

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2012-06-12 p.11

Anmälan om "Urbana ekosystemtjänster" – ansökan till Vinnova

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna anmälan.
2. Ge förvaltningschefen befogenhet att teckna avtal med samarbetspartners om bidraget från Vinnova beviljas.

Gunnar Söderholm
förvaltningschef

Gustaf Landahl
avdelningschef

Sammanfattning

Miljöförvaltningen har den 17 april i samarbete med parter i konstellationen lämnat in en ansökan till Vinnovas projektform B. Ansökan bifogas i bilaga 1. Besked om ansökan förväntas i juli 2012.

Bakgrund

Biodiversitet som verktyg i stadsutveckling – "idéutveckling och konstellationsbyggande"

Under 2011 hade Vinnova en utlysning om "Utmaningsdriven Innovation". Med miljöprofilområdet Norra Djurgårdsstaden ingick staden som projektpartner i ett av de projekt som beviljades medel för en förstudie (projektform A). Förstudien möter främst programmets utmaning "Hållbara attraktiva städer". Studien handlar

om ekosystemtjänster¹ i urban miljö och hur biodiversitet i stadsutvecklingen kan användas för att maximera samhällsnyttan. Förstudien genomfördes under våren 2012.

I projektet ingick representanter från Stockholms stad, Malmö stad, Stockholm Resilience Center (SRC), miljökonsultföretaget U&We (projektägare av A-delen) och Statens Folkhälsoinstitut. Förstudien bestod även av internationella parter inom Fortaleza stad och Curitiba stad i Brasilien, Cepema, UFC federala universitet och UECE universitet i Ceará. Nätverket som har arbetat i projektet har haft internationellt samarbete, kunskapsuppbyggande och affärer som utgångspunkt.

Malmö, Stockholm och Fortaleza städer har utvecklat verktyget grönytefaktor på lite olika sätt. Stockholm Resilience Center har utvecklat Cities Biodiversity Index (CBI) och har flera internationella forskningsprojekt inom kvantifiering och värdering av ekosystemtjänster. Stockholm, Fortaleza och Curitiba rapporterar in data till CBI (vilket kommer behandlas på Rio+20 i juni 2012). Syftet med förstudien var att se om man kan använda befintlig forskning om kvantifiering, värdering och synliggörande av ekosystemtjänster på stadsutvecklingsområden och utveckla verktyg med policyrelevant forskning. Syftet var även att se om man kan vidareutveckla index och grönytefaktorer så att de kan användas och sammanlänkas över flera nivåer.

Projektet som genomfördes i A-delen har lett till en bred konstellation med olika samhällssektorer där flera olika parter bidrar med kompetens, verktyg och produkter inom urbana ekosystemtjänster. Förstudien har lett till ett ökat intresse bland flera aktörer att gå vidare med en ansökan till B-delen. Stockholms stad har ett intresse av att gå in som projektägare då man inom miljöprofilområdet Norra Djurgårdsstaden har utvecklat en grönytefaktor för bostadsgårdar, kontor/verksamheter samt en dagvattenstrategi som verktyg för att klimatanpassa stadsdelen.

¹ Ekosystemtjänster är de funktioner hos ekosystem som på något sätt gynnar människan, det vill säga upprätthåller eller förbättrar människans välmående. Det är tjänster vi får "gratis" av naturen som till exempel pollinerande insekter, vattenrening via våtmarker eller naturliga skadedjursbekämpare. Ekosystemtjänster brukar delas in i fyra kategorier: understödjande (upprätthåller systemet som t ex närings- och vattencykler), reglerande (t ex pollinerings-, luft- och vattenrening), kulturella tjänster (estetiska värden, rekreation, hälsa och välbefinnande,) och varor/produkter (mat, material).

Förvaltningens synpunkter

Urbana ekosystemtjänster – "utveckling och integration"

Under våren 2012 utgick en utlysning från Vinnova där en B-ansökan kunde göras inom programmet "Utmaningsdriven innovation - Samhällsutmaningar som tillväxtmöjligheter" (bilaga 2).

Miljöförvaltningens representant (Christina Wikberger) är ordförande för Norra Djurgårdsstadens fokusgrupp "grönskande och klimatanpassad utomhusmiljö" och förvaltningen besitter en bred kompetens om klimat- och grönfrågor kopplat till stadsutveckling, vilket gör miljöförvaltningen till en lämplig projektägare.

Stockholm stad har den 17 april tillsammans med parter i samarbetet, lämnat in en ansökan för ett B-projekt om "Urbana ekosystemtjänster" (bilaga 1).

De olika verktygen som tas fram inom ramen för projektet, har till syfte att skapa en verktygslåda för att främja ekosystemtjänster i urban miljö, samt bidra till hållbara och attraktiva städer. Resultatet av projektet förväntas vara vidareutvecklade verktyg och metoder för att arbeta med grönytefaktorn, där kvantifiering och värdering av ekosystemtjänster är i fokus. Projektet handlar även om att utveckla metoder för deltagande i design och finansiering av grönska som främjar ekosystemtjänster och biologisk mångfald i stadsmiljö. En viktig del av projektet är att kvantifiera ekosystemtjänster och utvärdera byggnadstekniska aspekter av grönytefaktorn, vilket kommer att ske på testanläggningar i samarbete med ett antal bygg-, teknik och arkitektföretag. Genom en stark kombination av bygg-, arkitekt och teknikföretag tillsammans med Stockholms stad, Malmö stad, Fortaleza stad, Curitiba stad samt svenska och brasilianska universitet ska deltagarna i projektet vidareutveckla, testa, visualisera och kommunicera sociala, tekniska och ekologiska lösningar för att arbeta med ekosystemtjänster i städer. Projektet syftar till att ge möjligheter till export och grön tillväxt. Resultatet kommer att paketeras och visualiseras för att nå en bred målgrupp av aktörer inom politik, kommun, civilsamhälle och näringslivet i Sverige, Brasilien och övriga världen.

Om medel beviljas så kan projektet startas i augusti 2012 och slutredovisning sker i september 2014.

Vinnovas budget för utlysningen är ca 250 miljoner kronor för perioden 2012 till 2014. Varje beviljat projekt kan söka finansiering med högst 10 miljoner kronor.

Detta projekt "Urbana ekosystemtjänster" söker stöd från Vinnova med 4.784.300 kronor, fördelat på år 2012, 2013 och 2014 och flera projektpartner; Malmö stads miljöförvaltning, U&We Stockholm AB, Albaeco, Esam AB, SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB, WSP Sverige AB, White arkitekter AB, Block Arkitektkontor, NCC AB och JM AB.

Stockholms stads motfinansiering bedöms kunna täckas av egna insatser i tid som läggs på arbete som har med miljöprofileringen av Norra Djurgårdsstaden att göra och där vi sprider erfarenheter om klimatanpassning och ekosystemtjänster från miljöprofileringen. Till exempel i arbete med att ta fram grönytefaktor för andra projekt i planarbeten och genom anordnande av konferenser/seminarier om hållbart byggande och klimatanpassning. Projektet kommer inte ta nettoresurser från miljöförvaltningen. Om projektet beviljas medel utgår 533.100 kronor till miljöförvaltningen och ska användas bland annat för projektledning, seminarier och resekostnader.

SLUT

Bilagor

1. Ansökan till Vinnova
2. Utlysningstext Utmaningsdriven Innovation 120308